AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 20.10.2004
COM(2004) 700 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCS ÉS AZ EURÓPAI PARLAMENT RÉSZÉRE

a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos megelőzésről és küzdelemről

az információcsere fejlesztésére, az átláthatóság növelésére és a pénzügyi műveletek nyomon követhetőségének fokozására irányuló intézkedések segítségével

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ 3

2. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ELLENI KÜZDELEM ÁTTEKINTÉSE. 3

3. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ÉS AZ INFORMÁCIÓK CSERÉJE ÉS ELEMZÉSE 4

3.1. Az illetékes hatóságok közötti információcsere 4

3.2. Az illetékes hatóságok és a magánszféra közötti információcsere 6

3.3. A magánszféra bevonása 6

4. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ÉS A PÉNZÜGYI MŰVELETEK NYOMON KÖVETHETŐSÉGE 6

4.1. Pénzügyi nyomozás 6

4.2. Pénzátutalások 7

4.3. A hivatalos pénzügyi rendszeren kívüli tranzakciók 7

4.4. Ügyfélazonosítás 8

5. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ÉS AZ ÁTLÁTHATÓSÁG 8

5.1. Jogalanyok 8

5.2. Nonprofit/jótékonysági szektor 8

6. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ÉS A HORIZONTÁLIS INTÉZKEDÉSEK 9

6.1. Eszközök befagyasztása 9

6.2. Hatékony és célirányos képzés 10

6.3. Biztonsági kutatás 10

6.4. Külső cselekvés 11

7. KÖVETKEZTETÉSEK 11

1. MELLÉKLET 12

2. MELLÉKLET 14

3. MELLÉKLET 19

1. BEVEZETŐ

Az Európai Tanács a 2001. szeptember 21-i rendkívüli ülésén felkérte a Tanácsot, hogy tegyen meg minden intézkedést, amely a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemhez szükséges. A 2004. március 11-i madridi terrortámadásokat követően az Európai Tanács elfogadta a terrorizmus elleni küzdelemről szóló nyilatkozatot[1]. A nyilatkozat arra kötelezi az Uniót és a tagállamokat *„…hogy hatáskörükön belül tegyenek meg mindent a terrorizmus valamennyi formája elleni küzdelem érdekében…”,* és számos stratégiai célkitűzést határozott meg e cél elérése céljából. E célkitűzések az Unióra és a tagállamokra nézve kötelezettséget tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést *„annak érdekében, hogy csökkentsék a terroristák pénzügyi és egyéb forrásokhoz való hozzájutásának lehetőségét”.* Az EU felülvizsgált, „a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos cselekvési terve”[2] meghatározza a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem fejlesztésére vonatkozó részletes javaslatokat.

E közlemény áttekinti, milyen további intézkedésekre lehet szükség a terrorizmus finanszírozása problémájának leghatékonyabb megoldásához. Az e közleményben meghatározott szempontok alapján az 1. melléklet felsorolja a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos további lehetséges intézkedéseket, amelyeket a megvalósíthatóság és költség/haszon szempontjából tovább kell vizsgálni. A 2. melléklet összefoglalja az EU által a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatban 2001. október óta elfogadott intézkedéseket. A 3. melléklet felsorolja azokat a lényeges intézkedéseket, amelyekről jelenleg folynak tárgyalások.

2. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ELLENI KÜZDELEM ÁTTEKINTÉSE

A terrorizmus finanszírozása két különböző területet érint – a terrortámadások és a terrorhálózatok finanszírozását. A madridi robbantások költségét mintegy 8000 euróra becsülik. A jelek arra mutatnak, hogy egy konkrét támadással összehasonlítva a terrorhálózatok finanszírozására szolgáló tranzakciók általában kis összegűek. Mivel kis összegekről van szó, amelyek nemigen keltenek gyanút a pénzügyi rendszerben, *nehéz felderíteni a terrorizmus finanszírozására szolgáló pénzügyi műveleteket.*

Ez nem jelenti azt, hogy a pénzügyi intézmények ne próbálhatnák meg alkalmazni a pénzmosás elleni módszereket a terrorizmus finanszírozásának felderítésére. Ez azonban azt feltételezi, hogy további, a biztonsági szolgálatok által azonosított fontosabb kockázatokra irányuló módszereket kell kidolgozni és alkalmazni a terrorhálózatok logisztikájának és műveleteinek rombolására, a pénzmozgások leállításánál átfogóbb megoldást alkalmazva. Mindenekelőtt biztosítanunk kell, hogy *azoknak, akik pénzelik a terroristákat, ellenséges környezetben kell tevékenykedniük, ahol minden opció nagy kockázattal jár.*

A terrorizmus és a finanszírozása elleni küzdelem terén jelentős előrehaladás történt EU-szinten[3]. Ahhoz, hogy hatékonyak legyenek a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemben,

---

1 Brüsszel, 2004. március 29., 7906/04
2 2004. június 15-i 10586/04
3 Lásd az 1. mellékletet.

a tagállamoknak megfelelően kell végrehajtaniuk és alkalmazniuk az intézkedéseket – továbbra is több a jelentős hiányosság[4].

A terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemben három alapvető terület különíthető el: *az együttműködés fejlesztése az információcsere terén, a pénzügyi műveletek nyomon követhetőségének növelése és fokozott átláthatóság a jogalanyok esetében*. E területek hatékony kezelése esetén további jelentős eredmények érhetők el a terrorcselekményekkel szembeni megelőző csapások, a terrorcsoportokkal kapcsolatos pénzmozgások és a terrorhálózatok jobb megismerése terén.

Meg kell találni a megfelelő egyensúlyt a megelőző/romboló intézkedések és a polgári szabadságjogok biztosítása között. Például *figyelni kell annak biztosítására, hogy csupán nemzetiségi vagy vallási hovatartozás alapján ne lehessen valakit gyanúsítani.* A megelőző és megtorló intézkedések során mindenképpen megfelelő hírszerzési vagy más tényszerű bizonyítékok kellenek ahhoz, hogy valakit terrorcselekményben való részvétellel lehessen gyanúsítani.

Az adatvédelemmel kapcsolatos kérdések meghatározó jelentőségűek a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos tárgyalások többségében. A közösségi adatvédelmi irányelvek[5] alól csak szükség esetén, indokoltan és jogszabályokban előírtak szerint adható mentesség, például a bűncselekmények megelőzése és felderítése esetén. *A rendőrségi és igazságügyi együttműködés fokozása érdekében – megbízható adatvédelem biztosításával együtt – uniós szinten koherens, a személyes adatok feldolgozására vonatkozó közös előírásokon alapuló jogi keret létrehozása szükséges.* Ennek az álláspontnak *megfelelő biztosítékokat* kell tartalmaznia annak biztosításához, hogy a személyes adatok hírszerzés, rendőrségi, vám- és igazságügyi hatóságok által történő feldolgozása során betartják az Európai Unió alapjogi chartájának 8. cikkében foglalt, személyes adatvédelemre vonatkozó *elveket*.

3. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ÉS AZ INFORMÁCIÓK CSERÉJE ÉS ELEMZÉSE

3.1. Az illetékes hatóságok közötti információcsere

Az illetékes hatóságok közötti, nemzeti keretekben folytatott információcsere ugyanolyan fontos, mint az EU- vagy nemzetközi szintű cserék. Mindkét esetben szükség van *olyan együttműködési és információcsere-struktúrák alkalmazására, amelyekben részt vesznek a fiskális hatóságok, pénzügyi felügyeleti szervek, az Igazságügyi Minisztérium, a hírszerző és bűnüldözési hatóságok, valamint a hivatali befagyasztásért felelős hatóságok[6].* E hálózatnak az olyan személyekkel kapcsolatos, strukturált információcsere fórumává kell válnia, akik ellen a részt vevő szervek nyomozást folytatnak.

---

4 Például a Bizottságnak a terrorizmus elleni küzdelemről szóló kerethatározat tagállamok általi teljesítéséről szóló 2004. júniusi jelentése számos, nemzeti szinten jelentkező hiányosságra mutat rá (COM(2004) 409).

5 Különösen a 95/46/EK általános adatvédelmi irányelv és a magánélet védelméről és az elektronikus hírközlésről szóló 2002/58/EK irányelv.

6 Az ilyen együttműködés példája a hollandiai FEC, amely egy olyan hálózat, amelyben részt vesznek az általános hírszerző és biztonsági szolgálatok, az adó-, fiskális és gazdasági bűnüldözési hatóságok.

A bűnüldözési hatóságok információkhoz való hozzáférési lehetőségeinek növeléséről szóló 2004. júniusi közlemény intézkedést javasolt az érintett szereplők közötti információcsere fejlesztése érdekében[7]. Célja az, hogy létrejöjjön egy *európai, a hírszerzés által irányított bűnüldözési eszköz, amelynek révén a megfelelő hatóságok felhasználhatják a rendelkezésre álló információkat a szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben.*

A terrorizmus elleni küzdelemről szóló közlemény[8] melléklete javaslatot tartalmaz egy olyan *tanácsi határozatra, amely lehetővé teszi az érintett szolgálatok, valamint az Europol és az Eurojust számára, hogy hozzájussanak a legteljesebb és legfrissebb információkhoz.* Az információcsere kötelezettsége minden terrorista bűncselekményre vonatkozna, többek között a terrorcsoportok tevékenységeiben finanszírozás révén való részvételre is.

A tagállamok és a Bizottság által finanszírozott FIU.NET célja, hogy a FIU-k között létrejöjjön egy számítógépes hálózat a hírszerzés információinak cseréjéhez. A FIU-k felülvizsgált, a 2004. júniusi Egmont találkozón elfogadott meghatározásával összhangban a FIU.NET fontos elemmé válik a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos hírszerzési információk cseréjének megkönnyítésében. *A Bizottságnak és a tagállamoknak garantálniuk kell, hogy a megfelelő finanszírozás és az egyéb szükséges források továbbra is biztosítottak FIU.NET-hez.*

Az Europol „SUSTRANS" projektjének célja a pénzügyi műveletek és a kapcsolódó terrorcselekmények közötti összefüggések kimutatása. További vizsgálat tárgyát képezi, hogy a SUSTRANS-nak szóló, a gyanús pénzügyi műveletekre vonatkozó jelentéseknek az Europol Információs Rendszerének részéve kell válniuk, vagy egy külön adatbázist kell létrehozni az ilyen jelentések számára. Sok tagállam nem szolgáltat megfelelő adatokat ahhoz, hogy megvalósuljanak a SUSTRANS projektben rejlő lehetőségek[9]. Ezenkívül az Europol-egyezmény jegyzőkönyve[10] – amely kiterjeszti az Europol hatáskörét valamennyi, pénzmosással kapcsolatos bűncselekményre, és amely jelentősen növelné a SUSTRANS hatékonyságát – még mindig nem lépett hatályba, mivel bizonyos tagállamokban lassú a megerősítés folyamata lassan halad[11]. Azon tagállamoknak, akik még nem tették meg, sürgősen meg kell erősíteniük a jegyzőkönyvet.

A közös nyomozócsoportok munkáját tovább kell támogatni a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos határokon átnyúló nyomozások terén; ezek a nyomozócsoportok nagyon alkalmasak a bűnüldözési szolgálatok, ügyészek és bírók csoportjával való együttműködésre. A hírszerzési információk átadása a *büntetőügyészek* számára növelné a sikeres eljárások lehetőségét.

---

7 2004.6.16-i COM(2004) 429 dok.

8 Az Európai Bizottság 2004.3.29-i közleménye a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények egyéb formái elleni küzdelem terén meghozandó intézkedésekről, különösen az információcsere fejlesztéséről, COM(2004) 221.

9 2004 júliusában az Európai Bizottság Bel- és Igazságügyi Főigazgatósága levelet küldött azoknak a tagállamoknak, akik bár megerősítették az Europol-egyezményt, de nem szolgáltatnak kellő információt a SUSTRANS számára. A levélben tájékoztatást kértek arra vonatkozóan, miért nem bocsátották rendelkezésre a szükséges adatokat. A válaszok határideje 2004. szeptember 20.

10 A Tanács 2000. november 30-i jogi aktusa egy jegyzőkönyv kidolgozására, amely módosítja az Europol-egyezmény mellékletének 2. cikkét (HL C 358., 2000. december 13., 1. o.).

11 A korábbi 15 EU-tagállam közül a következők erősítették meg a jegyzőkönyvet: Németország, Spanyolország, Franciaország, Görögország, Portugália, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság. Az új tagállamok Észtország kivételével megerősítették a jegyzőkönyvet.

3.2. Az illetékes hatóságok és a magánszféra közötti információcsere

A bűnüldözési/hírszerző szolgálatok és a magánszféra közötti valós idejű adatcsere (nem csak pénzügyi műveletek, repülőjegy-vásárlás, autóbérlés) általában lényeges szerepet játszhat a terrorizmus és a finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos megelőző és megtorló bűnüldözési intézkedésekben. Ez lehetővé teheti a pénzügyi műveletek valós idejű nyomon követését.

A pénzügyi szférának nincsenek információi arra vonatkozóan, hogy mely FIU-kkal (és másokkal) működhet együtt a gyanús pénzügyi műveletek és módszerek vizsgálata során. Az információhoz való közvetlen hozzáférés hiánya korlátozza a FIU lehetőségét, hogy több különböző forrásból konfiguráljon adatokat. *A pénzügyi szféra, a biztonsági szolgálatok és a FIU-k közötti tárgyalásokon meg kell határozni a problémákat, valamint a leginkább költséghatékony megoldásokat*. Lehetséges megoldásként a FIU-k számára *teljes hozzáférést lehet biztosítani a pénzügyi szféra erre a célra szolgáló, általa ellenőrzött adatbázisaihoz.* Ez lehetővé teheti az ügyfelek közötti kapcsolatok, a pénzmozgások azonosítását és források kinyomozását. A magánélet védelmével kapcsolatos szempontok figyelembevételével a pénzügyi intézmények kódolt adatok alapján biztosíthatnak hozzáférést.

3.3. A magánszféra bevonása

Annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi szektor és a magánszféra egyéb ágazatai kiemelt fontosságot tulajdonítsanak a terrorizmus elleni küzdelemnek, *magas szintű kapcsolatokat kell kialakítani és fenntartani a terrorizmusra szakosodott bűnüldözési hatóságok és a magánszféra képviselői között. Tovább kell fejleszteni a hírszerző szolgálatok és a pénzügyi intézmények közötti együttműködés, információcsere és visszajelzés megfelelő mechanizmusait.*

4. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ÉS A PÉNZÜGYI MŰVELETEK NYOMON KÖVETHETŐSÉGE

4.1. Pénzügyi nyomozás

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a bűnüldözési szolgálatok rendelkezzenek a pénzügyi nyomozati képességek kidolgozásához szükséges forrásokkal, amely képességek lehetővé teszik számukra a pénzek útjának nyomon követését vissza a finanszírozást adó személyig, illetve tovább a terrorista sejtek felé. *A pénzügyi nyomozást előtérbe kell helyeznie a tagállamokban, és minden terroristagyanús bűnüldözési nyomozás rutinszerű részévé kell tenni.*

Támogatni kell a terrorista (és más bűnügyi) eszközök azonosítására, felkutatására, befagyasztására és elkobzására hivatott nemzeti szervek kijelölését vagy létrehozását, amely szerveken belül a nyomozati, pénzügyi és jogi képességek találkozhatnak. Az ilyen szervek egyszersmind kapcsolattartó pontként is szolgálhatnak egyrészről a befagyasztásra és kapcsolódó kérdésekre vonatkozó útmutatás érdekében a pénzügyi közösség felé, illetve a

személyek vagy csoportok kijelölésével kapcsolatban a harmadik országok illetékes hatóságai felé. Az ilyen szervek közötti együttműködési hálózat létrehozását tovább kell szorgalmazni[12].

A finanszírozási tevékenységek és a terrorizmus/terrortámadások folytatása közötti megfelelő összefüggések felfedése lehetővé teszi a pénzügyi adatok operatív információvá emelését, amelyek ezáltal bizonyítékká válhatnak. Mivel a pénzügyi intézmények elektronikus kommunikációs csatornákat használnak, az elektronikus bizonyítékok gyűjtése terén végzett munka létfontosságú. A „CTOSE"[13] európai finanszírozású projekt az elektronikus bizonyítékok bíróság előtti bemutatásához szükséges intézkedések általános megértésének biztosítására törekszik. *Az elektronikus bizonyítékok gyűjtését kulcsfontosságú prioritásként kell elismerni.*

4.2. Pénzátutalások

Az Európai Bizottság 2004 őszén rendelettervezetet fogad el a *pénzátutalást kísérő befizetői információkról*. Ebben állapítja meg a pénzátutalást kísérő befizetői információkra vonatkozó szabályokat, amelyek biztosítják, hogy az alapvető információk a terrorizmus elleni küzdelemért felelős hatóságoknak haladéktalanul a rendelkezésére álljanak. *A javaslat fokozni fogja a pénzátutalások nyomon-követhetőségét, ezért a pénzügyi szektorban a lehető leghamarabb végre kell hajtani, ami a Tanácsban és a Parlamentben gyors elfogadást kíván.*

4.3. A hivatalos pénzügyi rendszeren kívüli tranzakciók

Az informális pénzátutalási módszerek, például a Hawala, a törvénytelen pénzek továbbításának fontos eszközei. A Bizottság a belső piacon történő fizetések új jogi keretéről szóló irányelvjavaslatot készít elő, hogy biztosítsa a VI. különleges ajánlás harmonizált bevezetését a közösségi jogba. A pénzátutalók számára tervezett szabályozási rendszer egy különleges engedély bevezetésével a közvetítő nyilvántartásba vételét irányozza elő, a szolgáltatók saját kockázati profilját pedig személyre szabott felügyeleti követelmények megállapítása révén fogja figyelembe venni.

A terrorizmus finanszírozására szánt pénzek mozgatásának egyik kedvelt módszere szerint a készpénzt és más egyenértékű eszközöket személyek viszik át a határokon. Fejleszteni és alkalmazni kell az e jelenség felderítésére alkalmas technológiát. Fokozódik az igény egy olyan megfelelő EU-eszköz elfogadása iránt is, amely foglalkozik a pénzfutárok alkalmazásával. *Előtérbe kell helyezni a Bizottság készpénzmozgásokról szóló rendeletjavaslatát*[14] *– amelynek tárgyalásai máris indokolatlan késedelmet szenvedtek –, hogy még a holland elnökség ideje alatt biztosítani lehessen egy közös álláspont elfogadását.*

Az üzletek bonyolításában a nagy összegű készpénzkifizetések használata jórészt figyelmen kívül hagyott, sérülékeny területe a terrorizmus finanszírozásával szembeni harcnak. *A pénzmosás elleni harmadik irányelvre vonatkozó javaslat a pénzmosás elleni rendszer*

---

12 A 2004-re szóló AGIS finanszírozási programján keresztül az Európai Bizottság jelenleg két projektet finanszíroz ezen a területen, konkrétan a CARIN hálózatot és a bűncselekményből származó jövedelmeket célba vevő alternatív, több ügynökség részvételével megvalósuló stratégiák értékelését, amely egy európai uniós szintű terv.

13 http://www.ctose.org

14 Az Európai Bizottság javaslata egy európai parlamenti és tanácsi rendeletre a pénzmosás vámügyi együttműködés segítségével történő megakadályozásáról (COM(2002)328-C5-0291/2002-2002/0132(COD)).

megelőző mechanizmusát kiterjeszti a 15 000 eurót meghaladó értékű áruk utáni készpénzes kifizetésekre.

4.4. Ügyfélazonosítás

A pénzügyi intézmények már most is kötelesek *azonosítani és ismerni ügyfeleiket*. Erre a terrorizmus finanszírozásával szembeni bűnüldözési erőfeszítések támogatásához feltétlenül szükség van. Haszonnal járhatna *az EU pénzügyi intézményeire vonatkozó közös minimumszabványok kidolgozása is az ügyfél személyazonosságának ellenőrzése és az azonosító adatok rögzítése tekintetében*.

Mérlegelni lehet egy EU-s (és más) személyazonosító okmányok mintáit bemutató elektronikus adatbázis létrehozását a bűnüldözés és a magánszektor használatára, hamis okmányok mintáival kiegészítve. A bemutatott okmányok keresztellenőrzése segítheti a hatóságokat és a vállalkozásokat az esetleges hamisítványok azonosításában.

5. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ÉS AZ ÁTLÁTHATÓSÁG

5.1. Jogalanyok

A globális *pénzügyi műveletekben* – beleértve a nemzetközi üzleti vállalkozásokat, trösztöket és offshore finanszírozási eszközöket – használt kulcsfontosságú mechanizmusokra vonatkozó nemzetközi szabványok hiánya bizonyos fokú pénzügyi homályt teremt, ami valójában a terrorizmust finanszírozó személyeknek kedvez. Az Európai Bizottság e vitatott kérdés megoldásának elősegítése érdekében széles körű költség-haszon elemzésnek kívánja alávetni az átláthatósági intézkedéseket.

A jogalanyok átláthatóságának javítása kulcsfontosságú szerepet tölt be a terrorista szervezetek és szimpatizánsaik beszivárgása elleni küzdelemben. A terrorizmus elleni harcról szóló 2004. március 29-i közleményében a Bizottság hangsúlyozta azokat az előnyöket, amelyek a jogalanyok alapításáról és vezetéséről szóló jogszabályoknak *a terrorizmushoz vagy szervezett bűnözéshez kapcsolódó bűncselekményekért elítélt egyének vagy cégek kizárására irányuló mechanizmusokkal* való kibővítéséből erednének. Ehhez hasonlóan az EU-ban született elítélésekre vonatkozó információcsere számára egy hatékony mechanizmus kialakítása segíthet megakadályozni, hogy a terroristacsoportok és/vagy finanszírozóik törvényes tevékenységekbe szivároghassanak be.

5.2. Nonprofit/jótékonysági szektor

Az átláthatóság a jótékonysági/nonprofit szektor tekintetében is alapvető kérdés. A jótékonysági/nonprofit szervezetek száma és az általuk szétosztott támogatások összege az elmúlt években jelentősen megnőtt. Számos olyan szervezet van, amely a konfliktusoktól sújtott területek számára gyűjt pénzt. Amikor a pénz odaér az ilyen területekre, a nemzetközi együttműködésre egyre kisebb mértékben lehet támaszkodni a rendeltetés nyomon követéséhez, különösen olyan esetekben, ha az összegek készpénzben keringenek az említett területeken.

Tovább kell keresni *a szektor átláthatóságát növelő EU-szintű szabályozási minimumszabványok lehetőségeit*[15]. Ez az önkéntes szektor esetében történhetne egy kötelező erejű rendelet vagy egy magatartási kódex formájában. A megfelelő átláthatósági szabványok magukban foglalhatnák a független könyvvizsgáló által auditált elszámolások éves közzétételét, vállalatvezetési szabályokat és a kiadásokhoz vezető ellenőrzési útvonal bemutatásának követelményét. Szem előtt tartva azon EU-n kívüli székhellyel rendelkező nonprofit/jótékonysági szervezetek nagy számát, amelyeknek egy vagy több tagállamban is van irodájuk, az átláthatósági intézkedéseknek az EU határain túl kell mutatniuk.

A jótékonysági szektor a legtöbb tagállamban adóügyi szempontból különleges helyzetet élvez, így az adóhatóságok a jótékonysági szektor legtöbb szerve esetében részletes információkkal rendelkeznek a bevételekről és kiadásokról. *További megfontolás tárgyává kell tenni az adóhatóságok szerepét a VIII. különleges ajánlással összefüggésben.*

Az Európai Bizottság *növelni fogja automatikus hírszerző, információgyűjtő és –elemző eszközeit, hogy kiterjessze azokat a jótékonysági szektorra.* A Bizottság az Europoltól kapott információk alapján megvalósíthatósági tanulmányt fog készíteni az EU-25 jótékonysági szektorának több szempontú feltérképezése céljából, amely segíthet a terrorizmus finanszírozása vagy más bűnöző tevékenység nagy kockázatainak feltárásában. A tanulmány a tervek szerint áttekintést ad az esetleges nemzeti kockázatelemzési erőfeszítésekről is, és törekszik a sérülékeny pontokhoz és kockázati mutatókhoz elvezető módszertan kialakítására.

6. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ÉS A HORIZONTÁLIS INTÉZKEDÉSEK

6.1. Eszközök befagyasztása

A különösen az eszközök befagyasztása céljából létrehozott EU-mechanizmus az Al-Kaidán kívüli terroristák és terrorista szervezetek[16] megjelölésére nem eredményezett kimerítőnek, illetve ténylegesen hatékonynak tekinthető jegyzéket. Ennek elsődleges oka a megjelölés feltételeire vonatkozó eltérő értelmezésekben és az egyhangúsági követelményből eredő késedelmekben keresendő, de a megjelölést tenni kívánó harmadik országoknak adott útmutatás hiánya is hozzájárulhatott e helyzet kialakulásához. A hatékonyság javításának előfeltétele az eltérést mutató területeken egy egységes értelmezés és megközelítés megléte, amelybe beletartoznak a következők:

– *azon csoportok vagy jogalanyok megjelölése, amelyek a megjelölés után nevet változtattak;*

– *a „fedőszervezetek” megjelölése;*

– *a már megjelölt csoportok vagy jogalanyok vezetőinek megjelölése.*

Az elektronikus konszolidált célzott pénzügyi szankciók jegyzéke az Európai Bizottság és az európai bankok közös kezdeményezése[17]. A jegyzék az EU pénzügyi szankciói alá tartozó

---

15 Az Európai Bizottság október 29-én műhelyt rendez az ahhoz szükséges európai megközelítésről, hogy meg lehessen akadályozni a jótékonysági szektorral szemben a terrorizmus finanszírozása céljából elkövetett visszaéléseket.

16 A 2001/931/KKBP közös álláspont és a 2580/2001/EK rendelet.

17 Európai Bankszövetség, Európai Takarékpénztári Csoport, Szövetkezeti Bankok Európai Szövetsége, Állami Bankok Európai Szövetsége.

személyek és jogalanyok egységesített adatbázisa. Mivel a pénzügyi szankciók a Hivatalos Lapban való kihirdetés napjától alkalmazandók, *a Bizottság törekedni fog annak biztosítására, hogy az adatbázist a Hivatalos Lapban történt közzététel napján frissítsék.* A pénzügyi intézmények útmutatást kértek az arra vonatkozó szabványok egyeztetéséhez, hogy egy adott személy megjelölt személy-e. Egy ilyen útmutatás növelné a szankciók hatékonyságát, és – mivel EU-s pénzügyi szankciókról van szó – lehetőleg a Tanácsnak vagy a Bizottságnak kellene ezt biztosítania (pl. egy ajánlásban).

6.2. Hatékony és célirányos képzés

Alapvető fontosságú a megfelelő számú és képzettségű személyzet megléte az illetékes hatóságokon belül és a magánszektorban.

Támogatni kell a megfelelő számú képzett pénzügyi nyomozó ügyét. Az Európai Bizottság és az Europol közös projektbe kezdett az EU-ban folyó pénzügyi nyomozói képzés közös minimumszabványainak kidolgozása céljából. *Ennek keretében törekednek a pénzügyi nyomozói képzésre vonatkozó legjobb gyakorlatok és közös minimum megközelítés támogatására.*

A CEPOL kiemelkedő szerepet tölt be a pénzügyi nyomozás európai kultúrájának kialakításában és a magas rangú rendőrtisztek körében végzett más képzésben, valamint a legjobb gyakorlat terjesztésében ezen a létfontosságú területen.

6.3. Biztonsági kutatás

Az Európai Bizottság olyan terrorizmus ellenes kutatási tevékenységeket irányít, amelyek támogathatják többek között a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet. Az *„Előkészítő cselekvés az európai ipari potenciál növeléséhez a biztonsági kutatás területén”* költségvetése a 2004. évre 15 millió eurót tesz ki, a 2005-re és 2006-ra tervezett költségvetés pedig 24, illetve 26 millió euróra rúg. 2003-ban létrejött egy „gazdasági és politikai vezetőket tömörítő csoport” (GoP), amelynek feladata az volt, hogy javaslatot tegyen egy jövőbeni *Európai Biztonsági Kutatási Program* (EBKP) fő szempontjaira, elveire és prioritásaira az EU politikai célkitűzéseivel összhangban. A GoP jelentés[18] javasolja egy EBKP létrehozását a jelenleg meglévő forrásokon felül évente további legalább 1 milliárd eurós finanszírozással. A nyomon követési tevékenységek keretében a Bizottság 2004. szeptember 7-én közleményt fogadott el **„Biztonsági kutatás: A következő lépések”** címmel[19]. Ebben tudomásul vette a jelentés ajánlását, hangsúlyozva egy Európai Biztonsági Kutatási Tanácsadó Bizottság létrehozásának igényét, amely az EBKP tartalma és végrehajtása tekintetében tanácsokkal segítené, valamint egy EBKP-ra vonatkozó javaslat 2005 elején történő benyújtásának szükségességét, amely így 2007-től a 7. közösségi kutatási keretprogram részévé válhatna. A további kutatás támogatását igénylő területek között szerepel a problémamegoldás terjesztése az EU illetékes hatóságai és a terrorizmus finanszírozása elleni hatékony, összehangolt küzdelem céljából szerveződő társadalmi gondolkodói csoportosulások körében.

---

[18] »Kutatás egy biztonságosabb jövőért«, A GoP jelentése a biztonsági kutatás területén, ISBN 92-894-6611-1, az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, Luxembourg, 2004.

[19] COM(2004) 353.

6.4. Külső cselekvés

A terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemnek az EU harmadik országokkal folytatott politikai párbeszédében és technikai támogatási programjaiban is szerves szerepet kell kapnia, az ad hoc szakértői szintű párbeszéd kialakítását is beleértve. A terrorizmus finanszírozásának leküzdésére irányuló közös erőfeszítések az EU–USA együttműködésnek továbbra is fontos és rendszeres részét képezik.

A homályos banki és vállalati struktúrákat lehetővé tevő védett pénzügyi kikötők menedéket nyújtanak a terroristák pénzének. Az Európai Uniónak elő kell mozdítania a fokozott átláthatóságot, valamint a harmadik országokkal és csatolt vagy társult területekkel folytatott információcserét. A támogató cselekvés az együttműködő partnerek segítségére lehet a nagyobb átláthatóság bevezetésével járó szabályozási, technikai vagy gazdasági jellegű nehézségek leküzdésében; a támogatás történhet fokozott technikai segítségnyújtás formájában – amely téren az EU összességében jelentős tapasztalatokra tett szert –, illetve valamilyen gazdasági támogatás keretében. Az országokról szóló stratégiai dokumentumok éves és félidős értékelései szintén megfelelő cselekvéseket írhatnak elő. A Bizottság figyelemmel fogja kísérni ezek hatékonyságát, továbbá a tengerentúli védett pénzügyi kikötők előrehaladását az átláthatóság magasabb foka felé.

7. KÖVETKEZTETÉSEK

A terrorizmus finanszírozása elleni harc egyik jelentős eleme a pénzszerzés megnehezítése a terroristák számára. A pénzügyi és más tranzakciók nyomon követése emellett hatékony eszköznek bizonyulhat a terroristák és támogatóik helyének meghatározásában és a terrorista tevékenység megszüntetésében. Ezt megkönnyítené a pénzügyi műveletek és jogalanyok fokozott átláthatósága, a nonprofit szektort is beleértve. Ahhoz, hogy a terrorizmus finanszírozása elleni harc igazán hatékony lehessen, és a megelőző és visszaszorító tevékenységben valós idejű adatcsere jöhessen létre, nemzeti, uniós és nemzetközi szinten szorosabb együttműködésre és az információcseréhez jobb mechanizmusokra van szükség mind az illetékes hatóságok között, mind ez utóbbiak és a magánszektor között.

1. MELLÉKLET

A terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó lehetséges jövőbeni intézkedések

Információcsere:

- a pénzügyi szektorban előforduló szabálytalanságok felülvizsgálatában és felderítésében részt vevő valamennyi hatóság és szerv (többek között a fiskális hatóságok, pénzügyi felügyeleti szervek, az Igazságügyi Minisztérium, a hírszerző és bűnüldözési hatóságok, valamint a hivatali befagyasztásokért felelős hatóságok) közötti többoldalú koordináció megvalósítására vonatkozó megfelelő mechanizmusok létrehozása.

- a hírszerző szolgálatok és az ügyészek közötti megfelelő információcserét biztosító mechanizmusok elősegítése.

- a hírszerzés által irányított bűnüldözés támogatása a magánszféra szereplőinek adataihoz való hozzáférés biztosítása révén a gyanúsítottakkal kapcsolatos információgyűjtés, felderítés és helymeghatározás megkönnyítése céljából.

- a bevonás és egyéb mechanizmusok támogatása a valós idejű nyomon követés és az adatcsere elősegítése érdekében.

- a FIU-k és pénzügyi szektor közötti kommunikációnak a lényeges adatbázisokhoz való fokozott hozzáférés révén történő fejlesztésére vonatkozó megoldások.

A pénzügyi műveletek nyomon követhetősége:

- a pénzügyi nyomozás fejlesztése a tagállamokban a bűnüldözés részeként. Közös minimumszabványok kidolgozása a pénzügyi nyomozással kapcsolatos képzés terén az EU-ban közös bizottság/Europol projekt révén.

- a terrorista (és más bűnügyi) eszközök azonosítására, felkutatására, befagyasztására és elkobzására hivatott nemzeti szervek létrehozásának, valamint az ilyen szervek közötti együttműködési hálózat megvalósításának támogatása a terrorcselekményekből és egyéb bűncselekményekből származó pénzeszközök gyors mozgásának követése céljából.

- az elektronikus bizonyítékok bíróság előtti bemutatásához szükséges szervezeti és technikai intézkedések kialakítása.

- az ügyfél személyazonosságának ellenőrzésére vonatkozó EU-szintű minimumszabványok kidolgozásának mérlegelése.

- az EU-ban és az EU-n kívül kiadott személyazonosító okmányok mintáit bemutató elektronikus adatbázis létrehozásának mérlegelése, amely elősegítheti, hogy a pénzügyi intézmények felismerjék a hamis személyazonossági okmányokat az ügyfélazonosítás során.

- a pénzügyi szankciók hatékonyságának növelése érdekében útmutatás kidolgozása az arra vonatkozó szabványok egyeztetéséhez, hogy egy adott személy megjelölt személy-e (lásd a 6.1. szakaszt).

Átláthatóság:

- annak mérlegelése, milyen további intézkedésekre lehet szükség a jogalanyok átláthatóságának növeléséhez, különös figyelemmel a Bizottságnak az átláthatósági intézkedésekre vonatkozó költség-haszon elemzés céljából tervezett tanulmányában szereplő ajánlásokra.

- További EU-szintű, a terrorizmushoz vagy szervezett bűnözéshez kapcsolódó bűncselekményekért elítélt egyének vagy cégek kizárására irányuló mechanizmusok létrehozásának mérlegelése.

- a nonprofit/jótékonysági szektorban megfelelő EU-szintű átláthatósági intézkedések és az intézkedések, valamint a terrorizmus finanszírozása vagy más bűncselekmények kockázatának felismerésére szolgáló módszerek betartására vonatkozó mechanizmusok biztosítása.

Eszközök befagyasztása:

- egységes értelmezés kialakítása a következők tekintetében: azon csoportok vagy jogalanyok megjelölése, amelyek a megjelölés után nevet változtattak, a „fedőszervezetek” megjelölése, a már megjelölt csoportok vagy jogalanyok vezetőinek megjelölése.

2. MELLÉKLET

1. A terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozóan EU-szinten elfogadott intézkedések.

2001 októbere óta EU-szinten jelentős számú intézkedést tettek, amelyek célja a terrorizmus elleni küzdelem, valamint pénzeszközök vagy vagyontárgyak terrorszervezetek általi megszerzésének, megtartásának és használatának megakadályozása. Ezek az intézkedések a korábbiakkal együtt az Unió hathatós intézkedései közé tartoznak a terrorizmus és a finanszírozása elleni küzdelemben.

Jogszabályi intézkedések

1.1. A Tanács 2001. október 16-i jogi aktusa az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló egyezmény jegyzőkönyvének az Európai Unióról szóló szerződés 34. cikkének megfelelő létrehozásáról (HL C 326., 2001. november 21., 1. o.)

E jogi aktus előírja a tagállamok közötti információcserét olyan személyek bankszámlái vonatkozásában, akik ellen nyomozás folyik. Még nem került sor a megerősítésére; a tagállamokat arra ösztönzik, hogy gyorsítsák fel a folyamatot.

1.2. Az Európai Parlament és a Tanács 2001. december 4-i 2001/97/EK irányelve a pénzügyi rendszer pénzmosási célú felhasználásának megelőzéséről szóló 91/308/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 344., 2001. december 28., 76. o.)

A második, az 1991. évi irányelvet módosító, pénzmosással kapcsolatos irányelvet 2001 decemberében fogadták el. A pénzmosást előidéző bűncselekmények meghatározását kibővítették, hogy magában foglalja a szervezett bűnözés valamennyi formáját és súlyos bűncselekmények, többek között a terrorizmussal kapcsolatosak, széles körét. A hitel- és pénzintézetek, valamint a kapcsolódó intézmények mellett a pénzmosás gyanús esetek jelentésére kötelezettek körébe tartoznak a könyvvizsgálók, ügyvédek, közjegyzők, ingatlanügynökök, kaszinók és nagy értékű árukkal kereskedők.

1.3. A Tanács 2001. december 6-i határozata az Europol megbízatásának a nemzetközi bűnözésnek az Europol-egyezmény mellékletében felsorolt súlyos formáira történő kiterjesztéséről (HL C 362., 2001. december 18., 1. o.)

E tanácsi határozat eredménye, hogy lehetővé tette az Europol számára, hogy foglalkozzon az Europol-egyezmény mellékletében felsorolt súlyos formáival, például gyilkosságokkal, súlyos testi sértésekkel, gyermekrablással, túszszedéssel, szervezett rablással és illegális fegyverkereskedelemmel. Az Europol megbízatásai közé tartozik a bűnüldözési szolgálatok támogatása a súlyos nemzetközi szervezett bűnözés, többek között a terrorizmus elleni küzdelemben.

1.4. A Tanács 2001. december 27-i közös álláspontja a terrorizmus leküzdéséről (2001/930/KKBP) (HL L 344., 2001. december 28., 90. o.)

A közös álláspont számos intézkedést határoz meg, amelyeket meg kell tenni a terrorizmus leküzdéséhez. A közös álláspontban szereplő legfontosabb intézkedések a következők: a terrorizmus finanszírozásának bűncselekménnyé nyilvánítása az EU-ban, a terrorizmussal kapcsolatban álló személyek vagy szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági forrásainak befagyasztása, az ilyen személyek vagy szervezetek pénzügyi vagy más jellegű támogatásának tilalma, a terrorcselekményekben résztvevők bármilyen támogatásának megtiltásához szükséges intézkedések meghozatala, a terrorcselekmények megelőzésére irányuló lépések megtétele és az ilyen cselekményekben részt vevők esetében menedéknyújtás megtagadása.

1.5. A Tanács 2001. december 27-i közös álláspontja a terrorizmus leküzdésére vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról (2001/931/KKBP) (HL L 344., 2001. december 28., 93. o.)

A közös álláspont összeállítja a terrorcselekményekben részt vevő személyek, csoportok és szervezetek első listáját[20]. Meghatározza az alkalmazandó szempontokat, amelyek alapján eldönthető, kit kell terroristának tekinteni a listára való felvétel céljából, valamint a terrorcselekménynek minősülő tetteket. A listán szereplő neveket hathavonta legalább egyszer felül kell vizsgálni. A közös álláspont értelmében az Európai Közösségnek a listán szereplő személyek, csoportok és szervezetek esetében el kell rendelnie a pénzeszközök és egyéb pénzügyi vagy gazdasági források befagyasztását, a pénzügyi szolgáltatások nyújtásának tilalmát. A tagállamoknak segítséget kell nyújtaniuk egymásnak a terrorcselekmények megelőzése és leküzdése terén.

1.6. A Tanács 2001. december 27-i 2580/2001/EK rendelete a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről (HL L 344., 2001. december 28., 70. o.)

A rendelet előírja a terrorizmusban részt vevő egyes személyek, csoportok és szervezetek pénzeszközeinek, pénzügyi és gazdasági forrásainak befagyasztását, pénzeszközök, pénzügyi és gazdasági források említett személyek, csoportok és szervezetek számára való rendelkezésre bocsátásának, valamint pénzügyi szolgáltatások részükre történő biztosításának tilalmát. A rendelet felhatalmazza a Tanácsot, hogy hozza létre és kezelje a terrorizmusban részt vevő személyek, csoportok és szervezetek listáját[21]. Rendelkezést hoztak a rendeletnek megfelelően befagyasztott pénzeszközök alapvető emberi szükségletek fedezése vagy bizonyos egyéb kifizetések (pl. adók, közüzemi számlák stb.) céljából történő felhasználására vonatkozó felhatalmazás megadására.

1.7. A Tanács 2001. december 27-i határozata a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló 2580/2001/EK tanácsi rendelet 2. cikkének (3) bekezdésében előírt lista létrehozásáról (2001/927/EK) (HL L 344., 2001. december 28., 83. o.)

E határozat tartalmazza azoknak a személyeknek, csoportoknak és szervezeteknek a listáját, akik ellen a 2580/2001 tanácsi rendeletnek megfelelően különleges korlátozó

---

[20] A lista legújabb változatát a 2004/500/KKBP közös álláspont tartalmazza.

[21] A lista legújabb változatát a 2004/306/EK tanácsi határozat tartalmazza.

intézkedéseket kell alkalmazni. Azoknak a személyeknek, csoportoknak és szervezeteknek a frissített listáját, akikkel szemben a rendelet intézkedéseket vetett ki, már hét alkalommal közzétették, legutóbb a 2004/306/EK tanácsi határozattal.

1.8. A Tanács 2002. február 28- i határozata a bűnözés súlyos formái elleni fokozott küzdelem céljából az Eurojust létrehozásáról (2002/187/IB) (HL L 63., 2002. március 6., 1. o.)

E határozat létrehozza az Eurojustot, amely az egyes tagállamok kiküldött ügyészeiből, bíróiból és rendőrségi tisztviselőiből áll. Az Eurojust célkitűzései a következők: a nyomozásoknak és a bűnvádi eljárásoknak a tagállamok illetékes hatóságai közötti koordinációjának ösztönzése és fejlesztése, a tagállamok illetékes hatóságai közötti együttműködés fejlesztése és a tagállamok illetékes hatóságainak támogatása a nyomozásaik és bűnvádi eljárásaik eredményesebbé tétele céljából.

1.9. A Tanács 2002. május 27-i közös álláspontja az Oszáma Bin Ládennel, az Al-Qaida szervezet tagjaival és a Tálibannal, valamint a velük összeköttetésben álló személyekkel, csoportokkal, vállalkozásokkal és szervezetekkel szembeni korlátozó intézkedésekről, továbbá a 96/746/KKBP, 1999/727/KKBP, 2001/154/KKBP és a 2001/771/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről (2002/402/KKBP) (HL L 139., 2002. május 29., 4. o.)

A közös álláspont az ENSZ BT 1267. sz. (1999) és 1333. sz. (2000) határozatának megfelelően tilalmat rendel el Oszáma Bin Láden, az Al-Qaida szervezet tagjai és a Táliban, valamint a velük összeköttetésben álló személyek vagy csoportok fegyverrel való ellátására vonatkozóan. A pénzeszközeik és gazdasági forrásaik befagyasztását is előírja, valamint megtiltja pénzeszközök és gazdasági források rendelkezésükre bocsátását. A közös álláspontot folyamatosan felül kell vizsgálni.

1.10. A Tanács 2002. május 27-i 881/2002/EK rendelete az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről, valamint az egyes termékek és szolgáltatások Afganisztánba történő kivitelének tilalmáról, a repülési tilalom megerősítéséről és az afganisztáni Tálibánt illető pénzkészletek és egyéb pénzügyi források befagyasztásáról szóló 467/2001/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 139., 2002. május 29., 9. o.)

A rendelet előírja a mellékletben meghatározott személyek, csoportok és szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági forrásainak befagyasztását, valamint megtiltja pénzeszközök és gazdasági források rendelkezésükre bocsátását. A Bizottság 36 alkalommal módosította a rendeletet annak érdekében, hogy frissítse azon személyek, csoportok és szervezetek listáját, akikre/amelyekre a rendeletben meghatározott korlátozások vonatkoznak; legutóbb a listát a 1728/2004/EK bizottsági rendelettel tették közzé. A lista módosítása folyamatos.

1.11. A Tanács 2002. június 13-i kerethatározata a közös nyomozócsoportokról (2002/465/IB) (HL L 162., 2002. június 20., 1. o.)

A kerethatározat célja, hogy a nemzetközi bűnözés leküzdése a lehető legeredményesebb legyen. Szükségesnek tartotta a közös nyomozócsoportokra vonatkozó, jogilag kötelező erejű külön eszköz elfogadását annak érdekében, hogy a

kábítószer/emberkereskedelemmel és terrorizmussal kapcsolatos közös nyomozásokra alkalmazzák, valamint azt, hogy létrehozásuk elsőbbséget kapjon a terrorcselekmények leküzdése céljából. A kerethatározat előírja, hogy két vagy több tagállam meghatározott célból és korlátozott időre hozhat létre közös nyomozócsoportot, hogy egy vagy több létrehozó államban nyomozásokat folytasson. A tagállamoknak 2003. január 1-jéig eleget kell tenniük a kerethatározatnak.

1.12. A Tanács 2002. június 13-i kerethatározata a terrorizmus leküzdéséről (2002/475/IB) (HL L 164., 2002. június 22., 3. o.)

A kerethatározat előírja a tagállamok számára, hogy az 1. cikkben meghatározottak szerint fogadják el a terrorcselekmény közös meghatározását. Arra is kötelezi a tagállamokat, hogy terrorcsoportokkal vagy terrorizmussal kapcsolatos bizonyos tevékenységeket – például terrorcsoportok tevékenységeinek irányítása vagy azokban való részvétel, többek között finanszírozás révén, valamint terrorcselekményekkel kapcsolatos felbujtás, segítségnyújtás vagy közreműködés és terrorcselekmények elkövetésének megkísérlése – nyilvánítsanak bűncselekménnyé. A tagállamoknak 2002. december 31-én meg kell felelniük a kerethatározatnak. A Bizottság 2004 júniusában jelentést készített, amelyben megvizsgálja a kerethatározat teljesítése érdekében megtett nemzeti intézkedések (COM(2004) 409, 2004.6.8.).

1.13. A Tanács 2002. június 13-i kerethatározata az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról (2002/584/IB) (HL L 190., 2002. július 18., 1. o.)

A kerethatározat rendelkezik valamely tagállamban bizonyos személyek büntetőeljárás vagy őrizetbe vétel céljából történő letartóztatására vagy kiadására vonatkozón hozott bírósági határozat más tagállamokban való végrehajtásáról. A kerethatározat hatálya alá tartozó bűncselekmények között szerepel a terrorizmus. 2004. január 1-jét követően a tagállamok közötti kiadatásra a kerethatározat alapján elfogadott szabályok lesznek irányadóak. A tagállamoknak meg kellett tenniük azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek voltak ahhoz, hogy a kerethatározatnak 2003. december 31-én megfeleljenek.

1.14. A bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló irányelv (2003/6, 2003. január 28.) (HL L 96., 2003. április 12., 16. o.)

A bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló irányelvet 2002. december 3-án fogadta el a Tanács és a Parlament. A terroristák visszaéléseket követhetnek el a pénzügyi piacokon azáltal, hogy a bennfentes kereskedelem vagy a piaci manipuláció (tiszta pénzek rossz módon való használata), illetve „piszkos” pénzek bennfentes kereskedelem és piaci manipuláció révén a pénzügyi piacokon való tisztára mosásának segítségével finanszíroznak bizonyos tevékenységeket. A piaci visszaélésről szóló irányelv hozzájárul a pénzügyi piacokkal kapcsolatos bűncselekmények elleni küzdelem fokozásához.

1.15. A Tanács 2002. december 19-i határozata a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló rendőrségi és bírósági együttműködést előmozdító különös intézkedéseknek a 2001/931/KKBP közös álláspont 4. cikkének megfelelően történő végrehajtásáról (2003/48/IB) (HL L 16., 2003. január 22., 68. o.)

A határozat a 2001/931/KKBP közös álláspont mellékletében felsorolt személyek, csoportok vagy szervezetek közreműködésével végrehajtott terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozásokra és büntetőeljárásokra vonatkozó és azokból származó információkhoz az Europol és Eurojust tájékoztatása céljából történő hozzáférést és az információgyűjtést tárgyalja. Az érintett információk a személyek, csoportok vagy szervezetek azonosítására, a nyomozás vagy büntetőeljárás alá tartozó cselekményekre, valamint a kapcsolódó ügyekkel való összefüggésekre vonatkoznak. A felsorolt személyekkel, csoportokkal vagy szervezetekkel kapcsolatos ügyekben a határozat szükség esetén közös nyomozócsoportok alkalmazását, a kölcsönös jogsegély iránti kérelmek azonnali elbírálását, a terrorcselekményekkel kapcsolatos ítéletek elismerését és végrehajtását, valamint az információcserét is előírja.

1.16. Nemzetközi egyezmények megerősítése az ENSZ BT 1373. sz. (2001) határozatának megfelelően

Az 1373. sz. (2001) határozatnak megfelelően a tagállamok a 2001/930/KKBP közös álláspont 14. cikkével politikai kötelezettséget vállaltak arra vonatkozóan, hogy csatlakoznak a terrorizmus finanszírozásának betiltására vonatkozó ENSZ-egyezményhez (New York, 1999. december 9.) és 12 egyéb, terrorizmusról szóló egyezményhez.

1.17. A Tanács 2003. július 22-i 2003/577/IB kerethatározata a vagyontárgyak vagy bizonyítékok befagyasztására vonatkozó végzéseknek az Európai Unióban történő végrehajtásáról (HL L 196., 2003. augusztus 2., 45. o.)

E kerethatározat a vagyontárgyak vagy bizonyítékok befagyasztására vonatkozó végzések kölcsönös elismerését vezeti be. Meghatározza azokat a szabályokat, amelyek alapján a tagállamoknak el kell ismerniük, és végre kell hajtaniuk egy másik tagállam illetékes igazságügyi hatóságai által kiadott végzéseket. A kerethatározat a bizonyítékok megvédése vagy a vagyontárgyak későbbi elkobzása céljából kiadott, befagyasztással kapcsolatos végzésekre vonatkozik. E célból a terrorizmust azon bűncselekmények közé sorolták, amelyek esetében nem szükséges a kétszeres bűnösség ellenőrzése.

3. MELLÉKLET

1. A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ELLENI KÜZDELEMMEL KAPCSOLATBAN EU-SZINTEN FOLYAMATBAN LÉVŐ INTÉZKEDÉSEK

1.1. A bűnözésből származó jövedelem, eszközök és ingatlan elkobzásáról szóló kerethatározat-tervezet

A kerethatározat-tervezet arra törekszik, hogy összehangolja a tagállamok elkobzással – különösen a „kiterjesztett elkobzással" – kapcsolatos bizonyos rendelkezéseit. Ezen elképzelés szerint a bíróságnak bizonyos körülmények között módjában áll, hogy elrendelje az elítélt vagyontárgyainak elkobzását, amennyiben teljesen meg van győződve arról, többek között, hogy az adott személy vagyontárgyai más bűncselekményből származnak. A kerethatározattal kapcsolatban 2002 decemberében politikai egyetértés született, de a tagállamok ellenőrzésre vonatkozó fenntartása érvényes rá.

1.2. Az elkobzásra vonatkozó végzések kölcsönös elismerésének alkalmazásáról szóló kerethatározat-tervezet

E kerethatározat-tervezet célja, hogy elősegítse a tagállamok együttműködését a vagyontárgyak elkobzására vonatkozó végzések elismerése és végrehajtása terén. Arra kötelezi a tagállamokat, hogy területükön ismerjék el és hajtsák végre egy másik tagállam büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező bírósága által kiadott, elkobzásra vonatkozó végzéseket. A kerethatározattal kapcsolatban 2004 júniusában politikai egyetértés született, de több, ellenőrzésre vonatkozó fenntartás vonatkozik rá.

1.3. A nagyarányú készpénzmozgások ellenőrzése – Javaslat egy európai parlamenti és tanácsi rendeletre a pénzmosás vámügyi együttműködés segítségével történő megelőzéséről

A Bizottság 2002. június 25-én elfogadott egy jelentést, valamint egy, a közösség területére érkező vagy onnan távozó személyek jelentős készpénzmozgásai ellenőrzésének bevezetésére vonatkozó rendeletjavaslatot. A javasolt rendelet kiegészítené a pénzmosásról szóló irányelveket, valamint arra kötelezné a Közösség vámterületére belépő vagy onnan távozó, legalább 15 000 euró készpénzzel vagy ennek az összegnek megfelelő más eszközzel rendelkező személyeket, hogy tegyék meg a szükséges nyilatkozatot.

1.4. A pénzmosásról szóló harmadik irányelvre vonatkozó javaslat

A Bizottság 2004. június 30-án fogadta el a pénzmosásról szóló harmadik irányelvre vonatkozó javaslatot. A javaslat annak biztosítására törekszik, hogy EU-szinten közös megközelítést alkalmazzanak a 2003 júniusában felülvizsgált FATF 40 ajánlás esetében. Indítványozza az irányelv hatókörének kiterjesztését a vagyonkezelő és vállalati szolgáltatást nyújtókra, részletesebb előírásokat vezet be az ügyfelek pénzügyi átvilágítására és a haszonélvezők azonosítására, valamint kiterjeszti a

pénzmosás elleni megelőző mechanizmusokat a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatba hozható pénzügyi műveletekre.

1.5. A terrorcselekményekkel kapcsolatos információcseréről és együttműködésről szóló tanácsi határozatra vonatkozó javaslat

Az Európai Bizottság 2004. március 29-én elfogadott egy közleményt terrorizmus, többek között a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről[22]. A közlemény melléklete javaslatot tartalmaz egy olyan tanácsi határozatra, amely lehetővé teszi az érintett szolgálatok számára a legteljesebb és legújabb információkhoz való hozzáférést. A Bizottság javaslata kiterjeszti az információcserét a terrorizmus leküzdéséről szóló 2002. június 13-i kerethatározat szerinti valamennyi terrorcselekményre. Az információcserére vonatkozó kötelezettség valamennyi terrorcselekményre, illetve a tagállamok által ismert terrorcsoportokkal kapcsolatos cselekményekre vonatkozik, többek között a terrorcsoportok tevékenységében finanszírozás révén való részvételre. Az információcsere a büntetőeljárás valamennyi szakaszára érvényes. Az Europolt és az Eurojustot a büntetőeljárás valamennyi szakaszában – a büntető ítéletet is beleértve – információval kell ellátni a terrorcselekményekről.

1.6. A pénzátutalást kísérő befizetői információkról szóló rendeletre vonatkozó javaslat

Az Európai Bizottság várhatóan 2004 októberében vagy novemberében rendelettervezetet fogad el a pénzátutalást kísérő befizetői információkról. A rendeletjavaslat célja, hogy VII. különleges ajánlást beépítse a közösségi jogba. A rendeletjavaslat megállapítja a pénzátutalást kísérő befizetői információkra vonatkozó szabályokat annak biztosítása érdekében, hogy a terrorizmus elleni küzdelemért felelős hatóságoknak feladatuk elvégzéséhez haladéktalanul rendelkezésére álljanak az alapvető információk. Ezek a szabályok számos kötelezettséget rónak a fizetési láncban részt vevő valamennyi fizetési szolgáltatóra. A befizető fizetési szolgáltatójának biztosítania kell, hogy a pénzátutalások teljes, pontos és lényeges befizetői információkat tartalmazzanak. Bármely közbenső fizetési szolgáltatónak biztosítania kell, hogy az átutalásokat kísérő valamennyi befizetői információt megőrzi, vagy megfelelő nyilvántartásokat vezet. A kedvezményezett fizetési szolgáltatójának hatékony kockázat-alapú eljárásokkal kell rendelkeznie azon átutalások azonosítása érdekében, amelyek esetében nem teljes a befizetői információ, valamint adott esetben annak érdekében, hogy a gyanús pénzügyi műveleteket jelentse a terrorizmus leküzdésért felelős hatóságoknak.

1.7. Irányelvjavaslat a belső piacon történő fizetések új jogi keretéről

A Bizottság dolgozik a fenti javaslattervezeten, amely biztosítani fogja a Pénzügyi Akció Munkacsoport VI. különleges ajánlásának a közösségi jogba való harmonizált bevezetését, és így egyenlő feltételeket biztosít valamennyi szolgáltató számára. A pénzátutalók számára tervezett szabályozási rendszer amellett, hogy a fizetési szolgáltató különleges engedélyének bevezetésével a közvetítő nyilvántartásba

---

22 COM(2004) 221.

vételét irányozza elő, a szolgáltatók saját kockázati profilját személyre szabott felügyeleti követelmények megállapítása révén fogja figyelembe venni.